NYÍRACSÁDI ÉLET

III. évfolyam 1. szám Nyíracsád havonta megjelenő lapja Ára: 10 Forint 1993. január

Találkozásaim a színekkel

(Kiss József kiállításáról)

Ezekről az évekről, melyben élünk, sok minden elmondható. Természetesen kérdés az, milyen csodaszemüveg van rajtunk, de az nem, hogy a művészeteket szerető világban élünk.

Az irodalmi élet szenzációmentes, mert a ránk szabadult szabadság pofoncsapta a nyelvet, és még nem született meg az új stílus. Petrovics Emil szerint hiányoznak a komolyzene világából olyan kimagasló tudású emberek, akik belterjességéből kiemelnék a zenét. A képzőművészek alkotását jelentősen befolyásolja az eladhatóság. A művész szabadsága, bizonyos fokig a megrendelő kezében volt, és van. A kísérletezésre csak a műteremben nyílik mód. Korábban maguk az izmusok voltak, a tiszta gondolat megjelenési formái, a képek és szobrok így alapvetően befolyásolták az elkövetkezendő kort. Ilyen katartikus élményre manapság igen kevés esély van. A közgondolkodás teljesen audiovizuális. Az ego (Én) cselekedete és kevésbé a gondolata a lényeg. Amit az ízlés két éve megvetett, ma már divat. Úgy gondolom, körbejárunk egy olyan úton, melyre a pecuhidunos es deus (pénz egyedül te vagy az Isten) van ráírva. Igaz egészségesebb lenne, ha a pecunia regit mondum (pénz kormányozza a világot) díszelegne rajta, már csak a szintek és szívek miatt is.

A bátrak igyekeznek függetlenek lenni, és vállalják azt az utat, amit talán kevesen: önmagukat.

Ilyen ember Kiss József, községünk művésztanára. Szülőfalujában, Vámospércs centenáriumára kiállítást rendezett legfrissebb képeiből, a Művelődési Ház kicsiny termében. A művész továbbra is hű alapvető festői elképzeléséhez, a retinális impresszionista világhoz.

Korábbi képeitől eltérően kevésbé van jelen a horizont. A kép felosztásának technikája eltolódott a színek egymásba épülésére, így finom rétegekre bontva a kép dimenzióit. Örömmel fogadtam, hogy a központosítás szándékának feloldása más központok keresésére készteti a szemlélődőt. Az előbbire példa a Bakonszegi ház, vagy az Égő csipkebokor, míg utóbbira a Múló idő, vagy az Őszi ködök jellemzőek. Viszont minden képen a fény-árnyék kontrasztja figyelhető meg, kötődve az alkonyat és pirkadat, mint két napszak impresszionista élményéhez. A festői nyugalom, mely megfogalmazódott a képekben, elérik hatásukat.

Kiss József: „Kazlak"

Mikor számon kérnek a kritikusok, itészek egy kiállítás kapcsán a művésztől, és a fejlődés útjára szólítanak fel, gyakran maguk sem tudják pontosan, mit akarnak. Hiszen a genetikailag meghatározott kéz adott, az élményvilág, a fejlődő, tisztázó gondolat változik csak. A lét szomorúsága, vagy jókedve. A mesterségbeli tudáson akár önmagán csak egyedül tud az ember változtatni. Ennek ellenére, hogy én is hű legyek a kritikusi szokáshoz, noha én nem vagyok az, csak fogés kőfaragó, arra kérem a művészt, nézzen néha a napra. Aki megnézte a vászonra, és farostra festett képeket, gazdagodott egy újabb élménnyel.

Dr. Kövér József

Mit kell tudni a szövetkezeti üzletrészről?

Mint már tudjuk a szövetkezet vagyonát fel kellett osztani a tagok és azok a volt tagok örökösei között, akik azt kérték és az öröklésre való jogosultságukat igazolták.

A szövetkezet az adózott eredményből a közgyűlés döntése szerint az üzletrésztőke növelésére fordított összeget az üzletrész tulajdonosok között osztja fel, az üzletrész nagyságának mértékében. A szövetkezeti üzletrész átruházható, tehát eladható, elajándékozható, örökölhető és részesedésre jogosít. Ha a tag üzletrészét kívülálló személyre kívánja átruházni, a szövetkezetet és tagjait elővételi jog illeti meg.

A szövetkezeti üzletrészek tulajdonosairól és az üzletrészek névértékéről a szövetkezet nyilvántartást köteles vezetni. Az átruházást és öröklést a szövetkezethez haladéktalanul be kell jelenteni.

Az üzletrészhez fűződő jogokat csak az gyakorolhatja, aki a nyilvántartás szerint az üzletrész tulajdonosa.

Az állategészségügy nemzetközi garanciája lenne

A kormány fél éve döntött a marhalevél újbóli bevezetéséről, a rendelet kihirdetésére azonban nem került sor. A Legfelsőbb Ügyészség és az Igazságügyi Minisztérium állta útját a jogszabály életbe lépésének törvényességi okokból. Az állattartóknak ugyanis — a rendelet értelmében — fizetniük kell a „paksus" kiállításáért, az illetéktörvény szerint a lakosság széles körét érintő díjfizetési kötelezettséget csak törvény állapíthat meg. Így az Országgyűlés hivatott dönteni a marhalevélről. Egyelőre a parlamenti mezőgazdasági bizottság tárgyalta és fogadta el a tervezetet.

Elhibázott intézkedés volt jó másfél évtizeddel ezelőtt, hogy a bürokrácia elleni harc jegyében megszüntették a Mária Terézia koráig visszavezethető marhalevelet — magyarázza Bálint Tibor állatorvos, a Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezető-helyettese. Évek óta érkeznek a levelek a tárcához a rendőrségtől, az igazságszolgáltatási intézményektől, az önkormányzatoktól, de a gazdáktól is, hogy hiányoznak a lábasjószágok tulajdonjogát igazoló okmányok. Szükségük látszott az állategészségügy szempontjából is.

A marhalevél elnevezésben, hagyományos nyelvi értelmezés szerint a marha mint érték fogalmazódik meg, tehát ezt az okmányt nemcsak a szarvasmarhát tartóknak kell kiváltani, hanem más jószágokkal foglalkozó gazdáknak is. A nagyobb állatok esetében — szarvasmarha, ló, ösvér, szamár — egyhónapos korig kell a marhalevelet kiváltani. Kisebb jószágoknál — sertés, juh, kecske — a forgalomba hozatalkor kerül sor az okmány kötelező kiváltására.

Az ügyintézés egyszerű ugyan, de azt a minisztériumi szakember is elismeri, hogy igencsak nagy munkát jelent majd a polgármesteri hivataloknak, ha a parlament — várhatóan rövid időn belül — zöld utat ad a jogszabálynak. Elvileg, ahány önkormányzat, annyi marhalevélkezelőséggel kell számolni, még ha kisebb települések társulhatnak is. Jegyzői hatáskörbe tartozik, hogy ha kevés a lábasjószág, egyes ügyintézők részfeladata lehet a marhalevelek kezelése, nagyobb állattartó településeken viszont akár több tisztviselőt kell megbízni ezzel a munkával.

Legutóbb októberben volt sertésszámlálás, amit az állatorvosok végeztek, s ekkor hatmilliós állományt találtak az országban, ami inkább több, mint kevesebb. Juh lehet körülbelül kétmillió, szarvasmarha hétszázezer, ló százezer. A csaknem tízmilliós állatállományt kell egyedileg megjelölni, nyilvántartásba venni, okmánnyal ellátni, majd pedig a tulajdonosváltozásokat, piaci, vágóhídi mozgásokat követni. A gazdák mindezért az önkormányzatoknak fizetnek, kérdés azonban, hogy a hivataloknak kifizetődik-e ez a tekintélyes adminisztráció. A díjak megállapítása a földművelésügyi miniszter hatáskörébe tartozik, a tárca szakembere szerint nem haladhatja meg az esetenkénti száz, kétszáz, háromszáz

(folytatás a második oldalon)

Mire jó a régi parókia?

Nyíracsád ifjúságának egy része 1992. októberétől rendszeresen tart összejöveteleket. Először a görög katolikus parókia irodájában gyűltünk össze, de mivel az egyre növekvő létszám miatt innen kiszorultunk, most már a régi parókián találkozunk minden szombat este. Nagy munkába került mire kitakarítottuk az épületet. A takarítás után próbáltuk minél otthonosabbá tenni. A falra felragasztottuk saját rajzainkat, padokat vittünk be és még néhány régi bútort. Karácsony alkalmából még fát is állítottunk. A teljes rendbetételhez még így is sok munkára van szükség, de reméljük lesznek emberek, akik szívesen segítenek majd nekünk. Szeretnénk hasznos szerepet betölteni a falu életében. Jó lenne, ha a hívek minél többet lennének együtt, és jobban éreztetnék egymás iránti szeretetüket. Törekszünk arra, hogy egymásnak örömet szerezzünk egy-egy verssel, egy közös énekléssel. Itt megbeszélhetjük azokat a problémákat, amelyek foglalkoztatnak bennünket. Szem előtt tartjuk az egészséges életmód kérdéseit, és a sportot is. Egyelőre még csak pinpongozunk, de később több lehetőséget is szeretnénk kihasználni. Nyárra kirándulásokat is tervezünk. Hagyományőrző munkát is szívesen végeznénk. Különböző rendezvényeket is szervezünk. Első ilyen alkalom Mikulásnapkor volt a templomban. A kisebbeket szerettük volna megörvendeztetni, ami sikerült is. A gyerekek együtt énekeltek Szent Miklós tiszteletére. Szent Miklóst a klub egyik tagja testesítette meg. Ő szólt néhány kedves szót a gyerekekhez, majd ajándékokat osztott szét közöttük.

Karácsony előtt Nyíregyházára utaztunk el az ott tartandó Lelki napra.

Itt velünk együtt körülbelül 500 fiatal egy szívvel és egy lélekkel énekelt és imádkozott. Új emberekkel ismerkedtünk meg, és a karácsonnyal egy mélyebb kapcsolatba kerültünk. Egy színdarabot is megnéztünk, s ezen felbuzdulva mi is tervezzük egy darab bemutatását. A nyíregyháziak még vacsoráról is gondoskodtak a számunkra. Nagyon sok élménnyel gazdagodva tértünk haza. Karácsonykor misztériumjátékokat adtunk elő nagy sikerrel. Nagy örömmel, vallásos élménnyel éltük meg ezt a karácsonyt. Idén nem mentünk el egymáshoz kántálni, de jövőre már ez sem marad el.

A szilvesztert is együtt töltöttük, ügyelve arra, hogy Istennek kedve teljen a mi szórakozásunkban. Éjfélkor a templomban mondtuk el a Miatyánkot és a Himnuszt. Ez után még egy szerény vacsorát is rendeztünk. Az este nagy boldogságban és az együttlét örömében telt el. Továbbra is próbálunk ilyen kellemes együtteteket megszervezni.

Szeretnénk boldoggá tenni a magunk, és mások életét. Szeretnénk örülni az életnek, és egy mindennél fontosabb célt adni annak. Másokban is fel akarjuk ébreszteni ezeket a gondolatokat. Erőnkhöz mérten segíteni akarunk az öregeknek és rászorulóknak. Munkánkban szeretettel várjuk az egyházközösség, a hívek és a fiatalok segítségét. Reméljük minél többen eljönnek hozzánk olyan fiatalok, akiknek szükségük van szeretetre, barátokra és boldog együttlétre.

Szopkó Tünde

Az állategészségügy nemzetközi garanciája lenne

(folytatás az első oldalról)

forintot, tekintettel az alacsony állattartási jövedelmekre. Ennek alapján évente 400-600 millióra lehet becsülni az önkormányzatok ebből adódó bevételét. Valószínű azonban, hogy a gazdák még így is újabb anyagi megterhelésükként fogadják a marhalevelek bevezetését. Az önkormányzatoknál előfordulhat, hogy a díjakból befolyt összeg nem fedezi az ügyintézés kiadásait.

De a tulajdonjog igazolása az igen gyakori állatlopások esetén fontos lehet. Az okmány a vásárlások után visszavezethet az eladóhoz (manapság sokan nem tudják, ki volt), s adott esetben lehet reklamálni, kártérítést kérni. És a gazdák biztosak lehetnek benne: a vásárolt állat fertőzésmentes, állategészségügyi szempontból kifogástalan környezetből származik. Ha például a Békés megyei sertésvész idején már létezik ez az adminisztrációs rendszer, nem kellett volna az egész térséget lezárni, csak a közvetlenül fertőzött helyeket. A külföldi partnerek meggyőzése is könnyebb lett volna, hogy a járványt sikerült felszámolnunk. Az országos hatósági marhalevél-kezelés ugyanis a szervezett állategészségügy egyik fontos, nemzetközileg elfogadott garanciája.

Köszönetet mond

...a község néptáncsoportja a sok jóindulatért, önzetlen segítségért, melyet az elmúlt évi munkájához kapott. Először is Dr. Katona Gyula polgármesternek, aki létrehozta az ausztriai kapcsolatunkat, szervezte a pöllaui gyerekek fogadását, és a mi kiutazásunkat.

A Dózsa György Művelődési Ház és az általános iskola dolgozóinak, akik rendezvényeinknek helyet biztosítottak, a táncsoportokat megvendégelték.

Nagy Imrének és varrónőinek, az MDF helyi csoportjának. Ők készítették el a fiúk számára a nadrágokat, így ezeket a ruhadarabokat már nem kell kölcsönkérnünk. Szabó Lajos cipésznek, aki folyamatosan karbantartja az elmúlt évben igencsak sokat használt csizmákat.

A szülőknek az anyagi áldozatért. Az általuk összegyűjtött pénzt ruhaanyagok vásárlására használtuk fel.

Minden olvasónknak boldog új évet kívánunk!

Aranylakodalom Szilágyiéknál

50 év együtt

A közelmúltban aranylakodalmukat tartották Szilágyi János és felesége, Bilák Erzsébet, 1992. november 14-én ünnepelték házasságkötésük 50. évfordulóját.

Különösen akkor szép ez az ünnep, ha szeretetben, egyetértésben élő, népes család veszi körül az idős házaspárt, mint itt, a Kistag 4. szám alatt. Hat gyermeke, tizenhárom unokája és négy dédunokája köszöntötte János bácsit és Erzsike nénit e ritka évforduló alkalmából.

Két rövidke hónap telt el az „esküvő" óta, a karácsonyi ünnepekre és az újévre való készülődés megrövidítette a különben hosszú téli napokat, estéket. Amikor felkerestem egy beszélgetésre a Szilágyi házaspárt, hétköznapi dolgukat végezték: tüzelőt készítettek be, jószágot etettek. Mosolygós szemük elárulta, hogy szeretettel emlékeznek a harmadik esküvőjükre (a 25. évfordulót is ünnepélyessé tették).

— Délelőtt volt az egyházi esküvő a görög katolikus templomban. 50 szál virággal díszítettük fel az oltárt Mező György esperes úr megható szavai is hozzájárultak, hogy felejthetetlen legyen számunkra ez a nap. Az esküvő polgári része délután a lakásunkon zajlott. A polgármester úr és a jegyzőnő megtisztelt bennünket jelenlétével, a Községi Önkormányzati Testület jókívánságait tolmácsolták számunkra — mesélte a nagy napról Erzsike néni.

— Hogyan ismerkedtek meg egymással? Mikor indult a közös élet?

— 1941-ben ismerkedtünk meg — kezdi a beszélgetést Erzsike néni. Én 16 éves voltam akkor, Jani leszerelt katona, 7 évvel idősebb. Szüleim nem örültek a kapcsolatunknak, ezért akkor abbamaradt. Később napszámba jártunk, ahol ismét találkoztunk. Nap mint nap láttuk egymást, beszélgettünk, segített a munkában, a vége az lett — bár egy fél év hiányzott, hogy betöltsem a 18 évet —, megesküdtünk.

— 1942 őszét írták akkor, folyt a II. világháború. Mennyiben szólt bele ez az esemény a sorsuk alakulásába?

— Nagyon beleszólt, eltelt azóta 50 év, de nem lehetett elfelejteni. '42-ben egyhónapos hadgyakorlaton vettem részt, '43-ban nyolc hónapot katonáskodtam, közben megszületett a lányunk Erzsébet. 1944-ben ismét kaptam a behívóparancsot. 1944. áprilisában megsebesültem és fogságba kerültem. Decemberében mint szökött hadifogoly kerültem haza kétoldali vesegyulladással, szívbetegséggel. 1945-1951-ig állandóan a kórházakat jártam, két üsző ára kevés volt rá, hogy meggyógyítsanak. Nagyon vigyáztam az egészségemre. Diétáztam, alkoholt nem fogyasztottam, a mai napig nem iszom, sok gyümölcsöt ettem. Voltak jó emberek a faluban, akik felfigyeltek rá, hogy beteg vagyok és mennyire nehezen élünk, megkaptam a kerülői állást. A határban sok volt a gyümölcs, lett OTI-m, kevesebb pénzt kellett az orvosoknak adni, és kaptam valamicske táppénzt is. A vesémmel most már nincs baj, a szívemmel viszont mindig kínlódtam. Ez az emlékem a háborúból — fejezi be János bácsi.

— A másik fájó emlék: a kisfiúnk elvesztése — könnybe borul a szeme Erzsike néninek. 1945-ben született Jancsika. Középfülgyulladást kapott, gyalog vittük kórházba, Debrecenbe.

Ott megműtötték. A kórházban nem volt fűtés, a magamról levetett ruhába bugyoláltam a hideg ellen. Miután hazahoztuk, néhány napot élt, 5 hónaposan temettük el.

— 30 éves vagyok, és kerülő legyek. Egy kicsit szégyelltem — folytatja a gondolatát János bácsi. 1951-ben a Temetkezési Vállalathoz kerültem, koporsókat és egyéb temetkezési kellékeket árultam. Nem megállapított összeget kaptam, hanem az eladott dolgok utáni százalékot. Kénytelenek voltunk a nyakunkba venni a környéket. Befogtuk a két tehenünket a szekérbe és vittük az árut a szomszédos falvakba eladni, hogy kapjunk valamicske fizetést. Sokat segített a feleségem. Később a községi szeszfőzdébe vettek fel, 16 évig dolgoztam ott, a fizetésem már jóval magasabb volt. 16 év alatt a vasárnap olyan volt, mint a hétköznap, talán egy szilvesztert töltöttem a gyermekeimmel. A szívem nem bírta a főzde levegőjét, 1973-ban rokkantnyugdíjas lettem, nagyon kevés összeggel. A nyugdíj mellett munkát kellett vállalnom, hogy meg tudjak élni nyolcadmagammal. Így kerültem Gödöllőre a Mélyépítő Vállalathoz, ahonnan azután 67 évesen mentem nyugdíjba.

— És közben jöttek a gyerekek — kapcsolódik be Erzsike néni. A párom betegen is megpróbálta a pénzt megkeresni a megélhetésre, a gyerek gondja nagyrészt rám hárult. Éltünk, haltunk a gyerekekért, az életünknek ők adtak értelmet. hat gyermekünk született: három fiú és három lány. A lányok, Erzsébet és Mária nem tanultak tovább, hiszen akkor még nem volt szokás, hogy a lányok tanuljanak. Juliska felnőtt fejjel végezte el a kereskedelmit, jelenleg főszakács Szegeden egy étteremben. János fiam gépésztechnikus, a helybeli Dózsa tsz-ben dolgozott. A tsz felbomlásakor kapott vagyonjegyükből megvásárolták a gépműhelyt, később azzal akarnak valamit kezdeni. Jóska Nyírbátorban él, kertészmérnök, Sanyi itt építkezett Nyíracsádon, katonatiszt, jelenleg is tanul, Debrecenben a Kossuth laktanyában dolgozik. Sanyi volt az utolsó, aki elköltözött tőlünk, 1983-ban megnősült. Azóta kettecskén élünk. Büszkék vagyunk rájuk, jó gyerekek, sokszor meglátogatnak bennünket az unokákkal együtt, segítenek amiben tudnak.

— Hogyan telnek a napjaik? Elégedettek-e a nyugdíjukkal?

— A házunkat külterületen építettük, soha nem gondoltunk arra, hogy beköltözzünk a faluba. Itt nyugalom, csend van, még inkább kijjebb mennénk. Két hold földet művelünk a ház körül, krumpli, tengeri terem benne és zöldségféle. Néhány jószágot tartunk: disznót, baromfit, ezzel pótoljuk a nyugdíjunkat. Különben elégedettek vagyunk szépen megélünk belőle. Gyakran vásárolunk élelmiszert Debrecenben a diszkontboltban. A fiatalok most elégedetlenek, mert nem élnek olyan jól, mint egy-két évvel ezelőtt. Mi nagyon sok nehéz napot láttunk, de a remény soha nem hagyott el bennünket. Most is biztosan jobbra fordul a helyzet.

— Szinte egész nap kettesben vagyunk. Esténként tévét nézünk. Nincs társaságra szükségünk, jobban mondva nem érezzük hiányát.

Nagyon jól el tudunk beszélgetni, észrevétlenül repül az idő. Jól választottunk 50 évvel ezelőtt. Szeretnénk még örülni gyermekeinknek, gyönyörködni az unokáink, dédunokáink növekedésében, jó tanácsokkal, biztató szavakkal ellátni őket, szeretettel magunkhoz ölelni, megsimogatni a fejüket, hiszen a nagyihoz, a dédikéhez nagyon vágynak a gyerekek — fejezi be a beszélgetést Erzsike néni.

Kívánom, hogy óhajuk teljesüljön, jó egészségben, nyugodt körülmények között töltsék a hátralévő éveket szerető családjuk körében.

Pintye Sándorné

A mezőgazdasági termelők áfa. visszaigénylése

1993. január 1-től általánossá vált az áfa. fizetési kötelezettség.

A fentiek miatt a mezőgazdasági termeléssel foglalkozókat is az elmúlt évekhez képest nagyobb költségek terhelik, hisz a termeléshez használt eszközök értékét ezután a forgalmi adó is növeli. Ennek megfelelően január 1-től 6%-kal (az áfa. mértékének megfelelően) emelkedett a műtrágya, növényvédőszer, vetőmag, gépi munkák stb. ára.

A fentiek ellensúlyozására a mezőgazdasági termelőnek lehetősége van az általa megfizetett áfa. költségvetésből való visszaigénylésére. Az alábbiakban az áfa. törvényben biztosított legegyszerűbb, minimális adminisztrációval járó módszert ismertetjük:

— a megfizetett áfa. visszatérítése fejében a mezőgazdasági termelő terménye, terméke felvásárló szerv részére történő átadásakor a felvásárlási áron felül úgynevezett kompenzáció felárra is jogosult. (Ezt a felvásárlást végző, adóalanynak minősülő szövetkezet, KFT fizeti ki részére a felvásárlás alkalmával a felvásárlási áron felül.)

— A kompenzációs felár mértéke: sertés, szarvasmarha, tej, erdészeti termékek esetén a felvásárlási ár 6%-a.

— dohány, zöldség, gyümölcs esetén a felvásárlási ár 10%-a.

— a kompenzációs felár igénybevételének feltétele, hogy a mezőgazdasági termelőnek 1993. január 31-ig be kell jelentkezni az adóhatóságnál.

A bejelentkezéskor nyilatkoznia kell arról, hogy kereskedelmi tevékenységet nem folytat, valamint ezt a visszaigénylési módot választja.

Bejelentkezése után a mezőgazdasági termelő adószámot kap. (ez csak a nyilvántartására szolgál, tehát évi 750.000,- Ft. bevételig továbbra is jövedelemadó mentességet élvez). Az adóhatóságnál így regisztrált mezőgazdasági tevékenységet végző adóalanynak a továbbiakban az áfa-val kapcsolatban semmiféle adminisztrációt nem kell végezni. A felvásárlás alkalmával a mezőgazdasági termelőnek nyilatkoznia kell, de az ehhez szükséges nyomtatványt a felvásárló szerv bocsátja rendelkezésre.

Javasoljuk, hogy az adószám kéréséhez minden termelő keresse meg azt a felvásárlást végző céget ahol eddig termékeit értékesítette, ugyanis ott adminisztrációs segítséget kap. Fontos: Az adószám kérésének határideje január 31. A Dózsa Szövetkezet az alma és málna ültetvényét bérlőknek az adószámot külön kérés nélkül is megkéri. Az adószám megkérésével tehát a mezőgazdasági termelők bevételüket növelhetik, jövedelempozíciójukat javíthatják.

Jakab János

Nyelvlecke

Angol

- Nem értem Önt.	I don't understand you.
- Kérem, beszéljen lassabban.	Speak more slowly, please.
- Kérem, ismételje meg.	Please repeat.
- Turista vagyok.	I'm a tourist.
- Hol van a jegypénztár?	Where is the booking office?
- Hol van a tudakozó?	Where is the information office?
- Hol van a legközelebbi postahivatal?	Where is the nearest post office?
- Menjen egyenesen előre!	Keep straight on!
- Forduljon jobbra/balra!	Turn to the right/to the left!
- Forduljon vissza!	Go back!

Francia

- Nem értem Önt.	Je ne vous comprends pas.
- Kérem, beszéljen lassabban.	Parlez plus lentement.
- Kérem, ismételje meg.	Répétez, s'il vous plait!
- Turista vagyok.	Je suis touriste.
- Hol van a jegypénztár?	Ou se trowe le guichet?
- Hol van a tudakozó?	Ou se trowe le burean d'information?
- Hol van a legközelebbi postahivatal?	Ou est la poste plus proche?
- Menjen egyenesen előre!	Allez tout droit!
- Forduljon jobbra/balra!	Tournez a droite/a gauche!
- Forduljon vissza!	Retournez!

Német

- Nem értem Önt.	Ich verstehe Sie nicht.
- Kérem, beszéljen lassabban.	Sprechen Sie bitte langsamer.
- Kérem, ismételje meg.	Wiederholen Sie bitte!
- Turista vagyok.	Ich bin ein Tourist.
- Hol van a jegypénztár?	Wo ist der Fahrkartenschalter?
- Hol van a tudakozó?	Wo ist das Infarmationsbüro?
- Hol van a legközelebbi postahivatal?	Wo finde ich ein Postamt in der Nähe?
- Menjen egyenesen előre!	Gehen Sie geradeaus!
- Forduljon jobbra/balra!	Biegen Sie nach rechts/nach links ein!
- Forduljon vissza!	Kehren Sie sich um!

A magyarországi nagyobb egyházak ünnepei

Római katolikus ünnepek

Január 1.

Karácsony után nyolc nappal a zsidó szokásoknak megfelelően Jézus körülmetélésének napja. Egyúttal a legősibb Mária-ünnep: Szűz Mária Istenanyaságának ünnepe. Mivel Mária Jézusnak, az Isten fiának édesanyja, megilleti az Istenanya cím. VI. Pál pápa ugyancsak január elsejére helyezte a béke világnapját. A kapcsolódó népszokások a lezárást és az új kezdetét jelképezik, számos szerencsevarázslás illetve gonoszűző hiedelem fűződik az évforduló napjához.

Jézus nevenapja

Az Újév és Vízkereszt közé eső vasárnap.

Január 6.

Vízkereszt. Jézus kinyilvánítja magát a pogány népekhez. Ennek jelképe, hogy a három napkeleti bölcs (Gáspár, Menyhért, Boldizsár) a Jézus születésekor megjelent betlehemi csillagot követve királynak kijáró tisztelettel hódol a gyermek és édesanyja előtt. Három királyok ünnepeként is emlegetik. A karácsonyi ünnepkör zárónapján még egyszer meggyújtják a karácsonyfák gyertyáit, majd leszedik a fát. A fenyőt a hagyományok szerint, egy ág kivételével eltüzelik. Katolikusoknál ekkor történik a házszentelés, az ünnepen szenteltvízzel és tömjénnel.

Jézus Krisztus megkeresztelkedése

A Vízkeresztet követő vasárnap. Eleinte az Úr megjelenéséhez, azaz Vízkereszt ünnepéhez kapcsolódott. Jézus azzal kezdi nyilvános tevékenységét, hogy vízben megmerítkezve megkeresztelkedik, és az Atya kinyilvánítja: Jézus az Ő fia.

Farsang

Vízkereszttől hamvazószerdáig. Őszi télbúcsúztató-tavaszköszöntő örömünnep, liturgikus tartalma azonban nincs.

Január 18.

Árpádházi Szent Margit, IV. Béla király leánya, dominikánus apáca (1242-1271) ünnepe.

Január 25.

Szent Pál apostol megtérése, pálfordulása. Szent Pál — akkor még Saul — keresztényüldöző zsidó. Útban Damaszkuszba — látomásának hatására — megtér, az egyik legnagyobb hittérítő lesz, ennek az eseménynek az ünnepe. Elnevezéséhez híven időjárásjósló nap is.

Február 2.

Gyertyaszentelő Boldogasszony. A nevével ellentétben az Úr ünnepe, Jézust születése után negyven nappal a mózesi törvény szerint bemutatták a templomban. Az ünnep elnevezése szertartásából ered. Maguk a gyertyák még régebbre, a római újévi ünnepségek fáklyáihoz mennek vissza. Az ünnep átértelmezésében a gyertya Jézust, a Világ Világosságát jelképezi.

Február 3.

Szent Balázs püspök és vértanú emléknapja. A szent legendája szerint megmentette egy szegény özvegy halszálkától fuldokló fiát, ennek emlékére részesülnek a hívek a torokbajtól és egyéb betegségektől szabadító Balázs-áldásban. Népszokás: a balázsolás.

Február 11.

Szűz Mária lourdes-i megjelenésének emléknapja. 1858-ban ezen a napon jelent meg először Soubisous Bernadettnek a magát Szeplőtelen Fogantatásának nevező Mária.

Február 22.

Szent Péter apostol antiochiai püspöki székfoglalásának emlékünnepe.

Görög katolikus ünnepek

A görög katolikus egyház az ortodox liturgia és egyházfegyelem mellett elfogadja a katolikus dogmákat és a pápa egyházfőségét. Az unió Magyarországon és Lengyel-Ukrajnában jött létre, a Magyar Királyság területén a rutének 1646-ban, az erdélyi román püspök 1700-ban írta alá a megállapodást. Az ünnepek rendjében jól tükröződik az ortodoxia és a katolicizmus keveredése, különösen a Mária-ünnepek és a szentek esetében.

Január 1.

Urunk körülmetélése, Szent Vazul cezáreai érsek.

Január 6.

Vízkereszt. Úrjelenés, azaz Jézus kinyilvánítja születését a pogány világnak.

Január 30.

Három főpap ünnepe. (Szent Vazul, Teológus Gergely, és Aranyszájú Szent János)

Február 2.

Jézus találkozása Simonnal, azaz Jézus bemutatása a templomban.

Protestáns ünnepek

A protestáns liturgiából hiányzik a szentek tisztelete. Az ünnepek Jézus életének állomásaira emlékeznek, a Bibliában megörökített eseményeket elevenítenek fel.

Január 1.

Jézus Krisztus névadásának ünnepe.

Január 6.

Vízkereszt. Jézus Krisztus megkeresztelése.

Pártok és vélemények

Ahogy az MDF látja

Rövid visszatekintés az elmúlt két és fél évre

Az 1990-es demokratikus választáson a Magyar Demokrata Fórum bizalmat kapott a magyar néptől, 42,7%-át nyerte el a szavazatoknak, amelyek 165 parlementi képviselőt jelentenek az Országházban. A Független Kisgazdapárt 11,4% szavazattal, 44 képviselővel, a Kereszténydemokrata Néppárt 5,5%-kal, 21 képviselővel vett részt a koalícióban.

Koalíciós kormány alakult. Ez annyit jelent, hogy az MDF eredeti programját minden esetben egyeztetni kell, tárgyalások sorozata előzi meg a döntéseket. Jóban, rosszban közös a felelősségünk. A parlamenti munka szinte minden mozzanatának fül- és szemtanúja lehet a magyar nép, így most felesleges e rövid tájékoztatónkat azzal eltölteni, hogy az ellenzéki pártok hogyan gátolják a törvények meghozatalát, de azzal sem akarunk foglalkozni, hogy a koalíciós pártok mennyiben segítik a kormányzást. A Kereszténydemokrata Néppárt képviselői felelősséggel osztoznak a népszerűtlen intézkedések, törvények meghozatalában is. A Független Kisgazdapárt maroknyi képviselőcsoportja viszont csak a jóban, a népszerű feladatokban osztozott volna, éppen az ellenzék azon csoportjával cseresznyézik egy tálból, amely minden igyekezetével a megosztásukon munkálkodott. A Kisgazdapárt néhány képviselője nem látja a fától az erdőt. Köztudott, hogy minden átmenet zökkenőkkel jár, amit az elmúlt időszak súlyosbított a négy évtized nehéz öröksége, az út járatlansága és a világméretű gazdasági pangás. Az MDF oroszlánrészt vállal abban, hogy lerakta a békés átmenet alapjait. Az ország működőképességének a megőrzése volt a célunk. Tudjuk, hogy történtek hibák, talán lehetett volna bizonyos esetekben jobban is cselekedni, csakhogy ehhez mind a hat parlamenti párt segítő szándéka, tudásának legjava kellett volna. Nagyon nehéz körülmények között kell a kormányzó pártok felelősséget is vállaló részének dolgoznia, így a Magyar Demokrata Fórumnak is, mint a legnagyobb kormányzó pártnak. A sok, népszerűtlen intézkedés, amit a parlamentnek, a kormánynak meg kellett hoznia, bizony árnyékot vet az MDF minden tagjára, még az ország legkisebb falujában is. Mit lehet tenni? Tudomásul vesszük a jószándékú bírálatot, de visszautasítunk minden alaptalan vádat. Megértéssel, türelemmel reménykedünk abban, hogy 1994-ig meg kell indulnia az ország gazdasági felemelkedésének. Nagyon jó, mondhatni baráti kapcsolatunk van Komor Sándor országgyűlési képviselőnkkel, rendszeresen tájékoztat bennünket munkájáról, a megye, a választókerület és benne községünk érdekében tett intézkedéseiről. Legutóbb a gázvezetékhálózat kiépítésének, kormányzati elbírálásához benyújtott pályázatunk ügyében tett eredményes intézkedést, ami milliókat jelent Acsádnak és a választókerület többi településének. Szintén közbenjárását kértük közösen a nyírmártonfalvai MDF szervezettel, hogy községeink legyenek úgy támogatva, mint hátrányos helyzetű települések. A kárpótlási kérelmek benyújtása idején Farkas Gabriella, az MDF szakértője jött el kérésünkre és részletes tájékoztatást adott a lakosságnak, egyéni sérelmekben tanácsot, eligazítást adott. Úgy érezzük, hogy az MDF helyi szervezetének nem az a feladata, hogy mutogasson más pártokra, hogy vitákat kezdeményezzen és keresse a szóváltás lehetőségét.

Kötelességünk becsülettel dolgozni a munkahelyen. Megfelelni annak a bizalomnak, ami az önkormányzati választásokon az MDF által felkért jelöltek elnyertek. A képviselő-testületi munkában folyamatosan, felelősséggel részt venni. A Polgármesteri Hivatal munkáját segíteni annyira, amennyire tudásukból telik. Segítenünk kell az iskolákban dolgozó pedagógusok munkáját, azt is, ami Nyíracsád hírnevét szolgálja, az iskolai színjátszók, a táncccsoport és énekkar működését. Örömet szerezni a községünk időseinek lehetőségeinkhez mérten. Fel kell vállalnunk a községben azt a segítő szándékot, amit az MDF vállalt alapítványok létesítésével. Ilyenek a LAKITELEK ALAPÍTVÁNY, a HAZA ÉS HALADÁS ALAPÍTVÁNY, a MAGYAR ÚT ALAPÍTVÁNY, a TURUL HÁZA ALAPÍTVÁNY, melyek a magyar kultúrát, oktatást, tehetséges gyermekek felkutatását és taníttatását vállalja. Célul tűzték ki olyan újságírók, televíziós, rádiós szakemberek képzését, akik biztosítékai lesznek a valós, szakszerű tájékoztatásnak. A HÉRA ALAPÍTVÁNY a nehéz sorsú nagycsaládosok villanyáram fogyasztásának kifizetését szeretné segíteni, ha a hivataloktól megkapja a kért adatokat. A HÁZAT-HAZÁT ALAPÍTVÁNY pedig lakásépítésben segít olyan településeken, ahol a település képviselő-testülete ingyen ad telket a családalapító, tőkével nem rendelkező polgárainak. Sajnos, hogy az intézkedések népszerűtlen csoportja mindenütt és mindig sokkal nagyobb közlési lehetőséget kap, mint a gazdaság, az életszínvonal felemelkedése érdekében tett kormányzati intézkedések. Kiemelten kell foglalkoznunk a fiatalokkal. Az állami költségvetés biztosította az első lakáshoz jutók támogatását, a felemelt kamattörlesztés kifizetését.

1991-ben és 92-ben is rendkívüli nevelési segélyt szavazott meg a parlament, amiből sok család részesült. Meg kell értenünk, hogy az adósságot minden valamirevaló ember elsőrendű kötelességének tartja kifizetni, így a mások által felvett és elherdált dollárokat nekünk kell itt és most visszafizetni. Munkanélküliek sokezren voltak a letűnt rendszerben is, csak a gyárakon, TSZ-en, vállalatokon belül. Most kívülre kerültek. Minden értelmesen gondolkozó ember tudja ezt. 1993 első félévében olcsó hitelre lesz lehetősége azoknak, akik földjeiket egyénileg fogják megművelni. Felteheti most a kérdést az olvasó, hogy ugyan miért írtam le mindezeket? Válaszolok. Azért, mert a Magyar Demokrata Fórum szervezetétől elvárják az emberek a panaszkodás helyett a reménykedést, a látható időn belüli felemelkedés lehetőségének reményét is. Minden embernek legfontosabb a béke. A mi gyermekeink nem riadnak fel álmukból bombák és gránátok robbanására. Mi meleg lakásban, villany mellett dolgozhatunk. Nem éhezünk és aki eddig is dolgozott tisztességgel és a megkeresett jövedelmet megbecsülte, az egy kis házat, vagy lakást is magáénak tudhat. Mind a négy, Acsádon működő pártnak és a pártokon kívülieknek is össze kell fogniok községünk felemelkedése érdekében. Közös, szép terveket kell készítenünk, mint az emlékmű felállításának terve, amit anyagi hozzájárulással is támogatni fog az MDF, bármilyen szűkösek is a lehetőségeink. Félre kell tennünk az ellenségeskedést, nem szabad, hogy a megyei, országos vezetők gyűlöletet szító beszédei itt, helyben megakadályozza a mi baráti kézfogásunkat. Közösen kell feloldanunk a politika iránti közönyt, 1994-ig el kell érnünk azt, hogy községünk minden lakója, a fiatalok is megértsék, hogy az ő sorsukról, a gyermekeik jövőjéről van szó a választások alkalmával.

Senkinek nem lehet mindegy, hogy ki mennyit tett négy év alatt az országunk működőképességének megóvásáért. Minden acsádi embernek el kell tudni döntenie, hogy a község önkormányzatába kit juttasson be, és azt is, hogy ki legyen a község vezetője, ki az, aki szolgálatnak tekinti a lakosság képviseletét.

Nagy Imre

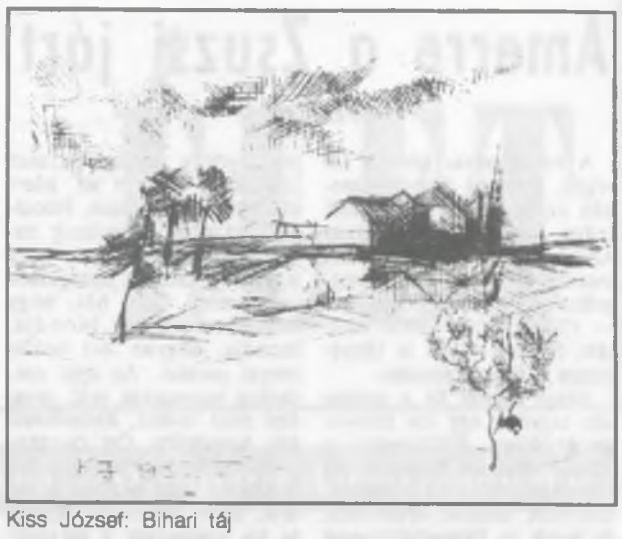

Kiss József: Bihari táj

Földkiadó bizottság

December 30-án fogadta el a parlament a földkiadó bizottságok létrehozásáról szóló törvényt. E szervezetek nem tévesztendők össze az immár huzamosabb ideje működő földrendező bizottságokkal, az előbbiek ugyanis nem az utóbbiak helyett, hanem — a törvényalkotók szándéka szerint — azok mellett fognak funkcionálni. A különbség mindössze annyi, hogy miközben a földrendező bizottságok a kárpótlási földek kimérésében vállalnak aktív szerepet, a földkiadó bizottság a részarány — tulajdonosok földhöz juttatásában segédkezik.

A törvény értelmében — tájékoztatta lapunkat Kellermann Péter, a Hajdú-Bihar Megyei Földművelésügyi Hivatal vezetője — a földkiadó bizottságokat szövetkezetenként kell létrehozni a törvény megjelenését követő 15 napon belül. A szövetkezet központja szerint illetékes település jegyzője köteles összehívni a részaránytulajdonosok közgyűlését, melyre valamennyi érintettet meg kell hívni.

Ha a részarány-tulajdonosok 500-nál kevesebben vannak, a bizottság 7 fős lesz, ha pedig 500-nál többen, akkor 17 főből kell állnia. A testületbe delegálandó a szövetkezetben lévő részarány-tulajdonosok, a tagsággal nem rendelkező részarány-tulajdonosok képviselője, illetve ha a szövetkezet területe több községet érint, akkor ezen községek is képviseltetik magukat. A közgyűlés — amennyiben az érintettek egyharmada megjelenik — határozatképesnek számít. A földkiadó bizottság tagjai egyszerű szótöbbséggel választanak elnököt, és ugyanilyen arányban döntenek minden vitatott kérdésről.

Feladatuk a részaránytulajdon kiadásának a szabályozása, ők döntenek arról, hogy hol és milyen sorrendben adják ki a részaránytulajdont. A bizottságnak földhivatali bejegyzésre alkalmas döntést kell hoznia, már csak azért is meglepő, hogy a törvény másodfokú hatóságként nem a földhivatalt, hanem a megyei földművelésügyi hivatalt nevezi meg. Éppen ezért — mondta Kellermann Péter — hivataluk számít a földhivatal mint szakhatóság segítségére e munkában.

Kiss József: Napfogyatkozás

Amerre a Zsuzsi járt

(részlet)

A beszélgetést követő tél végén, a tavalyi február derekán száraz hideg köszöntött reánk. Ismét meglátogattam András bácsit. A kedves háziasszony — mivel éppen reggeliztek úgy kilenc óra tájban — rögtön asztal mellé ültetett és már rakta is tányéromra a finom falatokat.

Akkor merült fel a gondolat: tegyünk egy kis körutat az erdőben. Fölfagyott, a Zsuzsi egykori nyomvonalán haladhatnánk, ahol szekerek, traktorok szoktak közlekedni, de autók is. Felszedték ugyan a síneket, de a helye megmaradt, olyan, mint egy széles szekérút. Természetesen ráálltam. Kocsival jöttem, semmi akadálya a körútnak.

Nyíradony felé haladtunk, majd Asszonyrészen túl értük el a Zsuzsi nyomvonalát. Letértem jobbra, ahol az állomás épülete áll, alig párszáz méterre a műúttól. Az épület teljesen elhagyott volt. Úgy állt ott, mint egy erős, de élettelen vár.

Szomorú látvány.

A nyomvonal olyan, mint a korcsolyapálya. A Skoda időnként megriszálja a farát, vigyáznom kell, hogy irányban tarthassam, mert nagyon csúszik. Elképzelem, mekkora sár lehet itt esős időkben. Itt kiskocsi el sem tudna menni olyankor, legfeljebb terepjáró. De most, ha lassan is, haladunk. Az erdő kopasz. Ám, még így is szép látvány. Milyen gyönyörű lehet tavasznyílás idején, amikor kilombosodnak a fák, a bokrok, tele virággal a fák alja, a kis tisztásokon vadak legelésznek, s ezernyi madár éneke zeng, trillázik, fuvolázik mint egy hatalmas orgona. És micsoda virágillat lehet itt akácvirágzáskor!

Úgy érzem e percben, lépésben haladva a toronymagas fák sorfala között: Isten templomában járunk. Ilyen érzésem a Hortobágyon támadt egyszer az egyik kis dombtetőn a végtelen síkság láttán, ahol az ég a földet éri, s bármerre tekint az ember fölfelé, az imádságos magasságba, vagy a messzi távolba — a végtelent érzi s ráébred parányi embervoltára. Valahogy itt is elfog most az áhitat.

Jó darabon a nyomvonalon haladunk, majd letérünk róla. András bácsi kalauzol: irány a Czirják-tanya!

Nem sok idő múltán előbukkan a lakóépület a hozzá tartozó melléképületekkel, szénaboglyákkal, dohányszárítókkal. Két kutya le akar tépni bennünket, de a gazda elkurgatja őket. Később annyira megszelídülnek, hogy a simogatást is tűrik.

A gazda kettesben él itt. Túl a hetvenen. Őrt áll. Nem adja fel ezt az életformát. Eszébe sincsen. Sőt! Visszakérte elrabolt földjeit. Újrakezdi a magánparaszti gazdálkodást. Huszonhat holdját vették el, most tizenkettőn gazdálkodik. Van hozzá lova, szekere, felszerelése s legfőként magabízása: meg tud küzdeni még a feladattal!

Betesékel a szobába. Még nem fűtött be. Nem is igen szokott fűtögetni, megszokta a rideg életet. Leülünk az asztal mellé. Egyszerű a bútorzat. A falon feszület. Czirják György tanyasi paraszt örül, hogy embert lát. Mert itt szomszédja sincsen. Felesége kórházban. Elmúlnak napok, olykor egy hét is, hogy legfeljebb csak a jószágaihoz tud szólni. Örül hát, hogy betoppantunk. Mondja, mondja, hogyan lett belőle tanyai paraszt. Az apja eredetileg vasmunkás volt, megélni nem tudott, kivándorolt hát Amerikába. Ott összekuporgatott annyit, hogy amikor hazahozta, vett belőle egy tanyát, földet is hozzá, kiépítette kis gazdaságát s azt gondolta, ő már befutotta a maga hyperboláját, amit az Úristen kimért neki, megtette, ami a kötelessége. Szorgalmasan, jól gazdálkodott, legjobb idejében, a harmincas években hat lova is volt, tizenöt tehene, ötven disznója és megszámlálhatatlanul sok baromfia. Hajtotta magát, de látta is a hasznát. Gyarapodott. Megvolt az erőfeszítés értelme. Aztán jött a háború. Mint a szélvihar. Minden megsemmisült. Elvitték a jószágait, terményét, értékeit. Mindössze egyetlen tehene maradt. Azzal kezdte elölről az életet. Rettenetes szívóssággal föl nem adva. De, mire kezdett volna már valahogy egyenesbe jönni, következett az újabb sorscsapás: kulákká nyilvánították. A 26 holdnyi gyenge földje miatt. Tizenkét holdat be kellett adnia, mert nem bírta teljesíteni a beszolgáltatást, meg az adót.

— Meghurcoltak engem is — mondja halkan Czirják György elmélázó szomorúsággal — például a Békéscsonkor. Behívattak Mártonfalvára. Ütöttek, vertek, amíg csak alá nem írtam a 3000 forint „felajánlást". De ez csak egy. Mert naponta jöttek a rendőrök. Mindig találtak hibát. Hogy szemetes az udvar. Hát milyen legyen egy tanyasi udvar, ahol jószágtartás folyik? Meg hogy kifolyik a víz a kapu alatt. Meg sok egyéb. Mindig jött a büntetés. Nem bírtuk. Beadtuk a földet. Aztán 61-ben bekényszerítettek a szakszövetkezetbe, pedig egyéni akartam maradni. Azt mondták, ha nem teszem meg, ha nem lépek be, kitagosítanak Adony határába. A testvérem egyetemre járt. Azt mondták, ha nem lépek be, kihajítják az egyetemről. Mit tehettem? De, nézze, itt a föld holdja 6 aranykoronás, elképzelheti, mennyit kell itt gürcölni ahhoz, hogy eltartson bennünket. Én lettem osztályidegen, kulák, aki világéletemben mindig a földet túrtam!? Heten voltunk testvérek annak idején. Kínlódva, keservesen éltünk...

Fáradtan legyint. Elhallgat. Jobb nem emlékezni erre. Jobb nem is beszélni róla. Különben is, most az foglalkoztatja, hogy visszakéri az elvett földet is, megbír az egésszel, elkezdi újra, elölről, ahogy lehet, mert neki ez jelenti az életet, amíg célt lát maga előtt, amíg a földet művelheti, állatokat tarthat, amíg folytathatja ősei munkáját, a küzdelmet a homokkal, a tanyai léttel. Nincsen benne semmi bosszúszomj. Méltósággal viseli súlyos rejtett sebeit. Amiként a többiek is, akikkel találkoztam, például Hamza István családja Adonyban, meg Keczán János ugyanott. Meg az a fülöpi ember, aki — a fia beszélte el — egy éven át bújkált a határban a téesz szervezés idején, éjjel a csutkakúpok alatt hált, nappal meg az erdők sűrűjében rejtőzködött, mint a mezei vad, hogy meg ne találják. Mindnyájukat, a hozzájuk hasonlókat — mind tönkretették, kifosztották, megalázták. Keczán János nagyapja előbb kútba ugrott, de kimentették, azután meg felkötötte magát. Nem bírta elviselni a megaláztatást, hiszen mindig megbecsült elöljárója volt a falunak. Feleségére meg rágyújtották a tanyaépületét. S hosszan lehetne sorolni az embertelenség példáit, amelyeket a „Legfőbb érték az ember!" — jelszavát hirdető rendszerben követtek el. Akik túlélték, itt vannak közöttünk. Élnek, dolgoznak. Nem lázadoznak. Nem akarnak „visszafizetni" a bűnösöknek, holott ismerik őket, ujjal tudnának reájuk mutatni s nem teszik. Emberségből! Túllépnek rajtuk, ahogyan az ember átlép a szemétcsomón...

Hogyan lehet kárpótolni ezeket az embereket?

Lehet kárpótlást adni a kínzásért, a zaklatásért, a verésért, az emberi mivoltukban megalázásukért, a máig fájó soha be nem gyógyuló sebekért?...

...Nézem-nézem Czirják Györgyöt. Sovány, megviselt ábrázatát, amelyre a szenvedés vágott mély barázdákat, s gondolatban őelőtte — meg a hozzá hasonlóan megtöretettek előtt — megemelem a kalapomat, emberi nemességükért...

— Miből tud pénzelni?

— Leginkább a dohányból. Szabolcsi fajta megy itten. Építettünk magunknak két nagy szárítót is. Amíg a Zsuzsi járt, piacoztunk, az tartott el bennünket. Mióta megszűnt, elvették tőlünk ezt a megélhetési lehetőséget. Itt állt meg nem messze, a földem sarkánál. De nem adtuk fel. Ha nincs vonat, járunk szekérrel. Ahogy lehet. Apám elhalt hetvennyolcban, anyám még előbb. Folytattuk, amit ők elkezdtek. De, ha majd mi is elmegyünk, nem tudom, ki folytatja tovább. Rozs, árpa, kukorica, valahogy megterem. Egy kis zöldség, gyümölcs is kerül, húsra nincs gondunk, tartunk disznót, baromfit, el is adogatunk, amit lehet. Megvagyunk valahogy. Csak még rosszabb ne legyen...

Készítek néhány felvételt. Aztán indulunk tovább.

Beszélgetés közben kitisztul az ég, melegen süt a nap és olvad. Kásás az út, olvad a hó. Helyenként már kerülgetni kell a sártócsákat. Elfog a szorongás. Mi lesz, ha olyan helyre érünk — laposabb, aljasabb részekre —, ahol már szárig érő a sár? Hamarosan be is következik, amitől tartottam. Egy forduló után, kibukkanva a sűrűből hatalmas víztócsa áll előttünk, ellepi az utat. András bácsi biztat, hajtsak bele, mert az alja kemény, csak a teteje engedett még fel. Nem merem megkockáztatni. Ha elmerülök, kiszálláskor elmerül a cipőnk is. Ráadásul innen csak ló, vagy traktor vontathat ki. Hirtelen elhatározással irány a csutkaföld. Puha az is. Tudom, egy pillanatra meg nem állhatok, mert akkor végem, beragadok a sárba. A levágott csutkatorzsák végigkarmolják a kocsi alját, mint hegyes fésűfogak. Szinte a bőrömön érzem és fáj, de nincs megállás. A kocsi rettenetesen ficánkol, szinte kormányozhatatlan. Valahogy próbálok birkózni vele. Végre kikecmergünk szárazabb helyre, ott megállok. Csurog a víz a hátamon.

Innen megint havas az út, fölfelé emelkedik. Nem sok idő múlva András bácsi tanyájánál kötünk ki, mély hóban. Itt meg attól kell tartani, hogy megfog a hótömeg. Szétnézünk a lakásban. Gyógynövények száradnak a dikón. Felszerelési tárgyak. Kádak, hordók. Ágynemű. Némi bútor. Ahogyan nyárra kell egy szálláson.

Valami folytonosan kattog. Mi lehet? Látom, a tanító úr kitalált valamit, szélforgót épített a kertjébe. Ez egyrészt vízhúzásra szolgál, másfelől a szüntelen zakatolásával elijeszti a vadakat. Mert van mit félteni. Gyümölcsfák sorjáznak, nyáron vetemény, s rettenetes kárt tesznek a vadak mindenütt. Sajnos megszokják a szélforgót is, a zörgő papírt is, a madárijesztőkre oda sem figyelnek már. Eszembe jut Czirják bácsi panasza: a vadak mindig összepocsékolják a rozsot, kukoricát, krumplit, hiába kötnek ki kutyát, akasztanak ki viharlámpát, amelynek a himbálódzó fénye talán elijeszti a vadat, de nem ijeszti el. Igaz, kártérítést kapnak, a kár hetven százalékát, de a veszteség így is nagy, mert oda a haszon is, amiért az egészet művelik, azt meg nem téríti meg senki.

Megyünk tovább. Alig várom, hogy követ érjünk újra. De egy kanyarnál mégis megállunk. Meg kellett állanunk. Mert itt volt hajdan az az iskola, amelyet András bácsi hozott létre. Kissé lejtős, hófoltos, gödrös, csupasz terep, nyoma sincsen egykori háznak. A tanya is eltűnt. Csak az emléke él. És a helyére emlékszik még az, aki benne született és iskolát épített. András bácsi áll-áll és nézi a — semmit. Ő nyilván látja, amit én nem, az egykori iskolát, az egykori tanyai lét ezernyi apró emlékét, amelyből fölépült életének egy része. Nézi-nézi a sivár domboldalt. Ahogyan a gyerek néz a kútbaejtett krajcár után...

...Kiérünk a műútra. Megkönnyebbülök. S iszonyodva gondolok rá, mi történt volna, ha elakadunk. Kilométereket kellett volna gyalogolnunk, amíg valamilyen segítséget kapunk. De aztán a jó érzés kerekedik fölül bennem. Egyrészt a megkönnyebbülés okán, másrészt, hogy leküzdve az út nehézségeit mégis csak bejárhattam ezt a kis körutat, találkozhattam egy derék emberrel, láthattam András bácsi kicsi tanyáját, meg az összeomló, romos, elhagyott tanyaépületeket, amelyek fájón emlékeztetnek a Zsuzsi megszüntét követő cudar időkre.

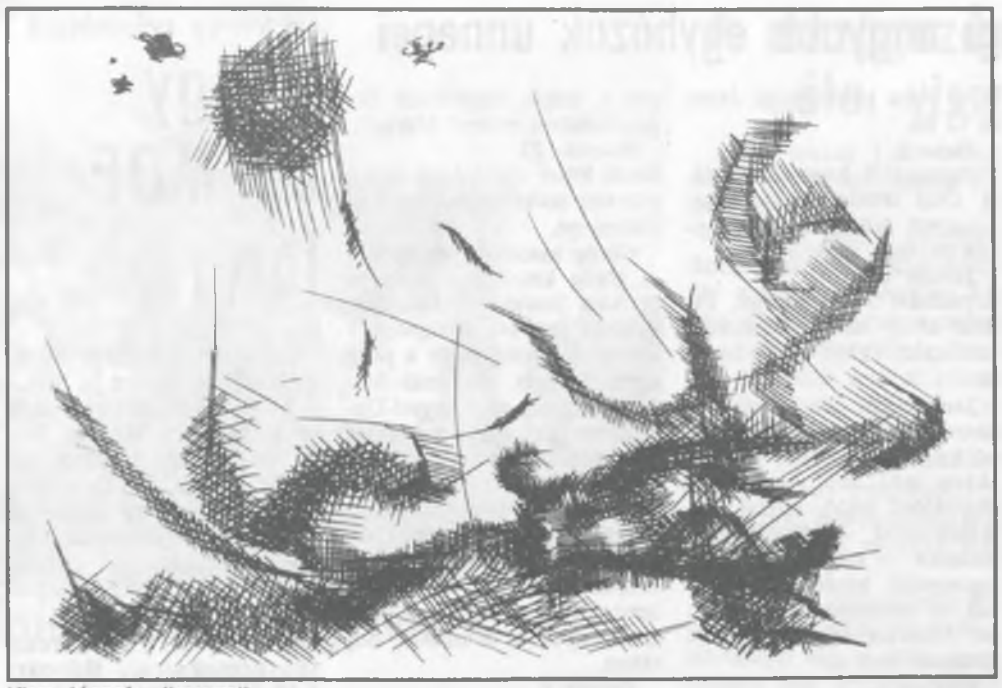

Kiss József: „Ikarosz"

Sütés-főzés

Szilvás túrógombóc

Hozzávalók:

1/2 kg túró, 3 tojás, 1 kanál cukor, kevés só, 6 kanál búzadara, 3 kanál liszt, kb. 15 db nyers, vagy befőtt szilva, zsemlemorzsa.

A tésztát összedolgozzuk és 2 óráig állni hagyjuk.

A szilvát kimagvazzuk. A belsejébe ízlés szerint tehetünk fahéjas cukrot, diódarabkát, mazsolát, vagy más gyümölcsöt. Nedves kézzel gombócokat formálunk, gondosan elbújtatva a szilvákat. Lobogó sós vízbe rakjuk, majd lassú tűzön kb. 25 percig főzzük. Szűrőkanállal kiszedjük, lecsepegtetjük, és pirított zsemlemorzsába forgatjuk.

Porcukorral megszórva, vagy tejföllel leöntve tálaljuk.

Sz. A.

Labdarúgás

Budaábrány a kupagyőztes

Holtszezon van a labdarúgó bajnokságban, de a labdarúgók nem hagyták abba a mozgást. Folyamatosan heti két alkalommal találkoztunk a tornateremben. A két ünnep között megrendeztük a már hagyománnyá váló Karácsony Kupát. A tornán hét csapat vett részt, mely nagyon jó hangulatban zajlott le. A kupát Budaábrány csapata nyerte a Nyíracsádi öregek és az IFI II. előtt. Azt hiszem ezt a tornát most már minden évben meg fogjuk rendezni a nagy népszerűség miatt. A héten már elkezdjük a tavaszi fordulóra való felkészülést, mivel az már március 7-én kezdődik.

A csapatnak nagyon jól fel kell készülni, mivel elég rossz helyen végzett az őszi fordulóban. Ahhoz, hogy az első öt helyen végezzen nagyon keményen el kell végezni a felkészülést és minden játékosnak teljes odaadással kell a mérkőzéseken küzdeni. Kérjük a szurkolókat, hogy a csapatnak ugyanúgy szurkoljanak mert ez nagy segítség a játékosoknak ha érzik a pályán, hogy szeretik őket és érzik, hogy nemcsak egymásért, hanem a közönségért is játszani kell.

Patalenszki József

Hirdetmény

A Nyírvidéki ÁFÉSZ Nyíracsád területi ügyvezetője értesíti a tagságot, hogy a korábban kiosztott 5.000,- forintról szóló üzletrészt felülbélyegzés végett az ügyvezetőséghez behozni szíveskedjenek.

A 26. sz. élelmiszerbolt bérleti üzemelésbe kiadó. Érdeklődni az ÁFÉSZ ügyvezetőjénél.

Gyurina János
területi ügyvezető

Apróhirdetés

Latinka Sándor 2. sz. alatti lévő házas ingatlan eladó. Érdeklődni a helyszínen.

A Dózsa Szövetkezet központi tanyáján lévő üzemanyag kútnál megkezdte a 92-es szuperbenzin és háztartási tüzelőolaj és kenőanyagok árusítását.

Könyvelő Kft. vállalja egyéni vállalkozók, BT.-k pénztárkönyv és naplófőkönyv vezetését, kft.-k és más jogi személyiségű gazdálkodók kettős könyvelését, mérlegkészítését és adóbevallásának elkészítését. Érdeklődni: Nyíracsád, Kolozsvári út 2. sz. Telefon: 10. Jakab János

NYÍRACSÁDI ÉLET Nyíracsád havonta megjelenő lapja Szerkeszti a szerkesztőbizottság Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal 4262 Nyíracsád, Kassai út 4. Telefon: 1
Készült: a PIREMON Kisvállalat Vámospércsi Nyomdaüzemében 4287 Vámospércs, Malom u. 2. Felelős vezető: Dr. Gere Kálmán vezérigazgató